

топлото като котки... Да поменувате вие дѣда си Хаджия, като умре. Върши си работата, даскале!

Когато казваше тия думи, хаджи Енчо разбираше, че ще умре епитропъ. Съмнението въ това никога не смѣеше да приближи мислитъ му.

Но на тоя Божи свѣтъ всичко се случва.

* * *

Напролѣтъ дойде време да се избира училищно настоятелство. Градътъ бѣше раздѣленъ на две партии: чорбаджийска и младежка. Последната надви въ изборитъ. Настоятелството се състави само отъ младежи.

За хаджи Енча никой не помисли.

Това бѣше смъртоносенъ ударъ за него. Хаджи Енчо нѣмаше вече работа на школото.

Всички забелязаха внезапното промѣнение у него. Омърлуши се Хаджията. Голѣмото му кротко лице се наведе къмъ земята, той се прегъна, сякашъ тѣлото му издребнѣ подъ товара на това нещастие. Изъ единъ пжтъ той се виждаше лишенъ отъ цель въ живота, който стана неносенъ и пустъ... Училището, стенитъ му, и дворътъ му, и керемидитъ му, и чешмата му, и децата му, и крѣсъкътъ имъ, и грижитъ — всичко това бѣше чуждо сега за него, той нѣмаше нужда отъ него, бѣше излишенъ тѣмъ и на цѣлия свѣтъ. Срамно му бѣше да ходи по пжтищата даже, а случваше ли се да мине край школото, или да види отдалеко бѣлитъ му закър-

пени стени, сърдцето му се свиваше отъ болка... отъ собствената му кжща да бѣха го изпждили, нѣмаше да чувствува толкозъ мжка. Подъ тѣзи тежки мисли Хаджията всѣки день клюмваше безнадеждно.

Еднажъ го срещнахме на пжтя и го попитахме:

— Дѣдо хаджи, защо не ни дойдешъ на гости нѣвга? Забрави училището!

Той ни погледна, видѣ въ лицата ни искреностъ и каза тжжно:

— Ще ви дойда, ще ви дойда, дѣдовата, скоро ще ви дойда на гости на школото... и нѣма да си ида вече...

Не разбрахме, какво искаше да каже съ тия думи... Но какъ бѣше печално и убито лицето му! Гласътъ му като че искаше да заплаче.

* * *

Отдавна бѣше миналъ часътъ за урокъ, а учителятъ не илизаше отъ стаята си.

Една минута подиръ това вратата се отвори, и той влѣзе съ единъ свитѣкъ въ ржка. Лицето му бѣше навжсено и строго.

— Урокътъ ще бжде по-късно, — каза той сухо, — преговаряйте, докато се завърна.

Учителятъ слѣзе бързо по стълбитъ и излѣзе изъ вратата.

Недоумение развълнува всички ни. Дигна се веселъ шумъ и глѣчка. При насъ дойде училищниятъ слуга.